

خەپشا نەدانى ئىخوانەكان ل

شارى ھەولەرى. ئىيوب ئىھمەد

قادر

ئاشكرايە خەپشانەدان مافەكى سەرەتايى ھەموو چىن و توتۇرەكە، لەو
ئەگەيەو ھەموو ئەوانە دەتوانن گوزارشت لە بىرکردنەو و
تەوانىنى خەيان بەن. بەھام كاتەك گرووپەك، دەستەيەكى
ئەيدىلەزى بە مەرامەكى ئەيدىلەزى خەپشانەدان دەكەن، بەگومان
گوتارەكى سىياسى و ئەيدىلەزى لە پىشتىوئەيە. ئىخوانەكان چەند
ئەزەك پەش ئەستە خەپشانەدانەكيان لە ناو شارى ھەولەرى دەر بە خەپەكى
نەتەوئەيە ئەنجامدا بە بيانووى ئەوئەي لە خەپشانەدانەكانى خەپەكى
باشوورى كوردستان بە پىشتىوانى لە خەپەكى ئەزەفەي كوردستان
سوكايتە بە پەغەمبەرى ئىسلام كراو. كچەك لە ناو خەپشانەدانەكان
بە پىشتىوانى ئەزەفە شىعەرەكى سەبرى بەتەنى دەخوئەتەو، حەز
دەكەم لەرەدا داينەم:

ئەفەزار و چارسەد سەلە
لە ولاتە من ئەنقالە
سەر و مال و ناموسا من
لە دژمنە من حەلالە
ئەفان مسلمانەن قەشمەر
ئىسلام لە من كرن خەنجەر
بە ئەيتە ئەنقالەرىش
موھەمەد زى كرن ھىتلەر

ئەگەر بە پەولەرى عەرەبەكان بە شىعەر لەم دەقە شىعەر بەوانىن، ئەوا
دەزانىن سەبرى بەتەنى دەيەوت پەمان بەتە دەوئەتە داگىركەرەكانى
وئەك عوسمانى و سەفەوى و عەرەبەكان بە ناوى ئىسلامو سەدان سە
ئەمە دەكوژن و لە ناومان دەبەن. كوردە ئىخوانەكان لە شارەكانى
كوردستان بە ھەي ئەوئەي ووى ئەستەقىنە و دژنەتەوئەيان بەرانبەر
نەتەو و خەپەكى كوردستان دەرەكەوت، نەيانزانى چەن ئەم شەكستەي
خەيان بەشارنەو دەن بە ناوى ئەوئەي سوكايتە بە پەغەمبەرى ئىسلام
كراو خەپشانەدان دەكەن. لە كاتەكدا ئەوئەي تەزەك شارەزەي ئەدەب و
شىعەر بەتە دەزانەت، كە شىعەرەكە بە داگىركەرەان نووسراو. دەبينىن
شاعىر لەرەدا دەتە: ئىسلام لە من كرن خەنجەر. واتە ئىسلام
ئەينەكى باش و جوانە، بەھام بە ھەي ئەوئەي داگىركەرە عەرەبەكان،

تورککان و فارسکان ئێم ئیسلامیان بێ مرامی خیان بکارهناو و خیان وەک نوێنەری خودا هەژمار دێکەن و بێو بیانوو نەتەوێ دیکە ئێنفال دێکەن. من لەڕادا دێپرسم، گەلێ سەدام حوسەین بێناوی ئایەتی ئێنفال و سەدان هەزار کوردی زیندەبەچا نەکرد؟ من دێپرسم داعش بێناوی ئایەتی قورئان و هەزاران کچیان نەکرد؟ کەنیزە؟ هەزاران گەنج و لاوی کوردیان سەرنەبە؟ ئیخوانەکان زەرباش لێ و گەشتن ئێم کچە کوردە و وێی ئەستەقینەیی ئێوانی هەمماڵی، چونکە ئێم کچە تەزەک دێسکاری شیعەرە کەیشی کردبوو. بێ نموونە نیوەدەیی: ئێفان مسلمانەن قەشەری کردبوو بێ وان دیکتاتەرەن قەشەری، بێکەو نەتەوێ کورد لێ ئامانج و گوتاری ئێو ئیخوانانە هوشیار بێتەو، کە ئیخوانەکان و ئیسلامی سیاسی بێناوی چێتەو دێیەتەو ئێوان بکوژێت.

واتە ئێم خەپشانەکانی ئیخوانەکان هەوڵێک بوو بێ داپەشینی وێی ئێشیان، چونکە ئێوان یێکەمین گروپی سیاسین، کە ئایین بێکار دەهەنن، وەک ئێحمەد شەرەع، وەک ئێردەغان، وەک خامەنەیی و ئێو هەموو گروپ و حیزب ئیسلامیانە. ئێوان ئاینی ئیسلام بێ مرامی سیاسی و گەشتن بێ دێسەسات بێکار دەنن. ئێگەر ناو هەر ئێو خەپشانەکانی گوايێ خەپشانەدان دژ بێ سوکایەتی بێ پەغەمبەری ئیسلام ئێنجام دێدەن، دێبوايێ خەپشانەدان دژی دێسەساتی ئێحمەد شەرەع ئێنجام بدەن، کە سەدان کوردی ئێژنەفایان کوشت، لێ کاتێکدا خودا ئێو کەسانێ بێ کورد خەپکردوو، زمانی پەداون، ئێوان دروستکراوی خودان. ئێوان بێ ناحەق و بێبەهی هێچ هەکارێک دێکوژران و دێکوژرەن، تەنیا بێ بیانووی ئێوێ کوردن، لێ کاتێکدا خودا لێ قورئاندا دێفرموت: هەر کەسێک، کەسێکی تر بێ ناحەق بکوژێت وەک ئێوێ هەموو خەپکەکی کوشتبێت. بێیەش زەر پەویستە وەک نووسەر حەمەسەعید حەسەن دێت: ئێوان بخرەنە لیستی تیررێ و چونکە بێرگری لێ تیررێ دێکەن. هەر بێ ئەستی وایێ لێ وەلاتی میسر، کە لانکە و شوێنی پەیدا بوونی ئیخوانەکانە، ئێوان ئیخوانیان قەدەغە کردوو و لێ لیستی تیررەدان.

ئێم ووداوەی خەپشانەکانی ئیخوان و کلکەکانیان لێ ئیسلامییەکانی تر دژ بێو کچە نازدارێ شیعەرە کە سەبری بێتانی دێخوێنتەو، ووداوەکی ترم بێر دێخاتەو، کە لێ ساڵی ۲۰۰۹-۲۰۱۰ کاتێک فەرهاد پیربایی و ستافی گەقاری وێران، لێ ژمارە شەشدا مەلەفەکیان لێبارێ ئێدەبی ئێرەتیک بەواکردەو. هەر لێو ژمارە پەدا بیرمە شاعیر زانا خەلیل شیعەرەکی لێبارێ کەچی گەنجان بێ ئێورویا نووسیوو، لێو دا وەک میتافەر سوودی لێناوی پەغەمبەرەکان و رەگرتبوو بێ ئێوێ ئازار و مەینەتی گەنجان کورد دێربەت. بێ نموونە دێریای ئیجەیی و

بەلەمەکانی پەندەوێ بە کەشتییەکە ی نوح چواندبوو. ئێ و کاتیش
یە کەگرتووی ئیسلامی و چەند مەلایەک شکاتیان لە فەرهاد پیربە و
ستافی گەقاری وەران کرد، بەناوی ئێ وێ سوکایەتیان بە پەغەمبەرەران
کردوو. ئێم شکایەتە بە ئێ و کات هەڵایەکی گەورە ی دروست کرد،
ئەشەبیران و نووسەرەران بەیاننامە ی پەشتگیریان بە گەقاری وەران
دەکرد. ئێ و کاتیش یە کەگرتوو ئیخوانەکان لە شیعەر و ئەدەب بە هە
تیگەشتن، بە بە ئێ وێ بزانی ئەدەب مەتەفەفە، لە ئەدەبدا یەکی
شیکردنەو و ئەقە دروست نییە، بەکو ئاسایی چەندین شیکردنەو بە
دەق بکەت. سەیر دەکەین ئێم کەچەفە ی زەر باشتەر لە کوردە
ئیخوانەکان لە شیعەر تەگەشتوو و دەزانی چی دەفەت، بەفەم ئێوان
وێ هەمیشە لە وانگە یەکی تەسکی ئایدیەلەژییەو سەیری شتەکان
دەکەن.